

اوئن دردنجى سنه
نوصرەو ٥ (٨٢)

تۆرلە ئايرىخ انجمنى

مجموعەسى

١ ايلول
١٣٤٠

علاءالدین بک

آنادولو ده بربى متعاقب تورهين ، هربى تورك وارلغى بک جانلى كوسترن تورك حکومتلىرىتك مبادى احوالى كى عثمانلى دولتنك اوائل ظهورى ده بک چوق جمهولات ايله دولودر . توركىه تارىخىنده بوجهولاتى طاشيان دوره يه (دوره جمهوله) آدى ويرىله بىلىر .

شو دوره جمهولهنىك دازره شمولي او قدر او زوندر كه عمان غازى دورىندن ايكنىجي بايزيد خانك جلوسنه قدر ايكنى عصرى احاطه ايده بىلىر .

بوقدر او زون سورن شودوره جمهوله ده او قدر تورك ارنلى واردركه عثمانلى دولقى ، انجاق بونلراك ابراز ايتدىلرى يوكس ك خدمتلىلە پارلا ديني حالدە نيازىقدركه بوقهرمانلرلوك آدلرى بىلە عثمانلى تارىخىنده كورولە من .

ينه شودوره جمهوله ائناسىنده جريان ايمش بک چوق و قايمع تارىخيه واردركه بونلرلوك بر طاقم آمال شخصيه او سرده ياتمايمىلە صحيفه انامدن قالدىرىلىش ، ياخود بک چوق تحرىفانه او ضراديلىش او لىدينى تحرىيات و تبعات عميقه مىدانە چىقار مۇقدەدر . بوقدر جمهولاتى ، الده موجود او لان تارىخلىرىمىزدىن آ كلاماق قابل دىكىدر . بونلرى كشف و تپور ايدەجك منابع تارىخىدە بک محدود بىر حالدە اولقلە برابر بونلرى بىلە الده ايمك خىلى هېتلر صرفه محتاجدر .

بوجهولات تارىخيه دن بىرى ، حق توزكىه تارىخىنە نسبتىلە بک مەھى ، عمان غازىنىڭ مخدوم اكىرى (علاءالدین بک) در . توركىه تارىخىنده علاءالدین بک ، بىر شخصىت مەھىدەر . بونكلە بىرار ترجمە حالى ، مدقق بىر مورخى اقىساعە كافى او لامايان روایات ايله مالىيدر .

چونكى سلطان عثمانلىك ارتخالىنده علاءالدین ، اورخان ، ساوجى دىمكلە مشهور

اوج، حتی سلیمان ایله دورت او غلو فالمشدى . تبعات تاریخیه بزه کوستیبورکه ایکی اولکیر، پدر لرینک ارتحالنند صوکره امارت خصوصنده نزاعه قیام ایتمشلدر . علاءالدین بک، سناً اکبر، عرقانآ برتر اولدینی مناسبته قایی تورکلرینک نظرنده یوکسک برأردی . بونک ایچون کندينه رقیب و معارض اولان برادری اورخان بکه قارشی برقاچ ییل امارت و سلطنت ایتشن ، عثمانی تاریخنده ایکننجی پادشاه عنوانی آلاجق برموقیت کوسترشدی .

ایشته بوندن دولایی عثمانی تاریخنده علاءالدین بک امارتی تامیله طی ایدیلرک پدر و برادرینک وزیری شکلنده و (پاشا) عنوانیه نامی یاد ایدیلش ، بوتون وقایع جاریه تحریفاته اوغر ایلمش ، اورخان بکدن بیله کوچوک کوستبلشد . سلطان عثمان و اورخان بکلرک وزارتی مقامنده تورکلکه بک بیوک خدمتلری سبق ایتمش بر (علاءالدین پاشا) وار ایدی . سلطنت عثمانیه نک ایلک تأسینده کرک بوذانک و کرک پدرینک دکرلی همتلری دوقوئندی .

مورخلریز، مجرد لقب مشابهندن دولایی بو وزیر فاضل (علاءالدین پاشا) بی شهرزاده طانیمشلر، شهزاده (علاءالدین پاشا) دیمشلدر . حال بوكه قیود شرعیه ، امیر کبیر اولان (علاءالدین بک) ک باشقا ، وزیر اولان (علاءالدین پاشا) نکده باشقا برد ذات اولدقلری کوستمکده در .

عثمانی تاریخنک شوصنیعه سی کوستیبورکه عثمان غازی اولادی اراسنده امارت نزاعی اولمش ، بک چوق و قمهلر جریان ایتشن ، حتی پک محتملدر که فتح ایدیلن برلردن بعضلری ده بومتازعه لر انساننده الدن کیتمشد .

علاءالدین بک آدی سلیمان بک کی تورکیه تاریخنده قالدیریلامازدی . چونکه امیر مشارالیک مشاهیر اولادنن محمود ، تیمور اسماعیل ، خضر بکلره اولادی ، جدلرینک اوقافه متولی اولمشلر ، مجالس عالیه و محاربات مهمده اثبات وجود ایده رک جدلری علاءالدین بک وارلغنی کوستمشلر دی .

قدمای مورخینک کوزلری او کنده بولونان بونلرک حیات و نفوذی ، امیر مشارالیه علاءالدین بکه تورک تاریخنده برو موقع تأمین ایده بیلمش ایسهده او موقع ، برطاقم صنی روایتلره اهمیت اصلیه سدن اسقاط ایدیلش اولدینی اکلاشیلر . عاجزرلری ، بوراده مکن اولدینی قدر اور روایتلرک اسلامی تدقیق و حماکه

ایده رک امیر مشارالیک ترجمهٔ عثمان الدہ ایده یلدیکم و نائمه استاداً تحریر واودوره
جهوده مظلوم قالمش بروقعة مهمی تنویر اینکه جالیشدم .

علاءالدين بک — عثمانی سلطنتک مؤسی اولان عثمان غازینک مخدومی
و اورخان غازینک لاپوین برادری اولدیغنده بوتون مورخاریز متفقدر . انجاق
بوایکی برادرک هانکیسی بویوک اولدیغنده اختلاف ایتشادرد .
با اختلاف بیلدیرن روایتلر تدقیق ایدیلیرسه باشیلجه اوچ ادعا میدانه چیقار .
برنجی ادعا ، علاءالدين بکک اکبر اولاد اویسیدر . ایکشیجی ادعا ، اورخان بکک
بویوک اویسیدر . اوچنجیسی ده هانکیسینک بویوک اویسینه تردد ایدیلیسیدر .
برنجی ادعای التزام ایدنلردن و سلیمان قانونی بکلرندن زعیم محمدبک ، نور
عثمانیه کتبخانه سنه (۳۲۷۰) نوسروده مقید (جامع التواریخ) آدلی اثرنده
« اورخان غازیدن بزرگتر علی پاشا نام برادری وار ایدی » دیه رک علاءالدين بکک
اورخان غازیدن بویوک اولدیغندی یاریسورد .

ارباب تاریخک مدقولنندن عالی چلبی ، اسعد افندی کتبخانه سنه (۲۱۶۲)
توصروده مقید (کنه الاخبار) آدلی اثرنده دیبورکه : « فرزند اجدلری کهتر
اولادی که اورخان غازی ایدی . دامماً اطراف و جوانبه سپهسالار کوندورلر ایدی
وعلاءالدين پاشا نام ولدر شیدنی وزارت خدمته استخدام بیورورلر ایدی . و بر
اوغلی دخی ساوچی بیک ایدی » (ج ۲ ص ۲۶) .

صلواقزاده همدمی محمد افندی تاریخ مطبوعنده « وعلاءالدين پاشا که بیوک
اوغلودر والده سیله بلجیکده شیخ ادھ بالی خدمته قویوب » (ص ۱۱) .
منجم باشی درویش احمد افندی کتبخانه عمومی ده (۲۴۱۳) نوسروده مقید
(جامع الدول) آدلی اثرنده عربی قلمه بو مسئله‌ی داهماً اطرافی یازنیورکه
ترجمه‌ی شودر :

« شیخ ادھ بالی ، کریمه‌ی مالخون خاتونی عثمان غازی به تزویج ایتدی . عثمان
غازی وجه شرعی او زره مرادینه ایردی . مالخون خاتونندن اوغللری علاءالدين پاشا
واورخان غازی دوغدی » (ج ۲ ص ۸۵۶) .

و ۷۰۱ ده عثمان غازینک بلده‌لره بکلر تعین ایتدیکنی بیاندن صوکره « بویوک
اوغلی علاءالدين پاشابی بیله جک قلمه سنه والده سیله برابر جدی شیخ ادھ بالی

خدمتہ تعین و پیله جک و ملحقاتک محسولی شیخ مذکور ایله فقر است که حوا مجنه تخصیص ایلدی » (ج ۲ ص ۸۶۰) .

قدماًی مورخیندن عاشق زاده پیر احمد چلبی تاریخ مطبوع عنده علام الدین واورخان بکلرک هانگیسی بویوک اولدیفه دائز صریح بر معلومات ریزه میورسده علام الدین بک بویوک اولدیفه اشارت ایمکده در صره سی کلکچه بو اشارت کوروله جکدر .

عرب مورخوندن جمال الدین یوسف القاهری ایله شهاب الدین احمد ابن حجراء او رخان بک علام الدین بک مخدومی کوستمک صورتیله علام الدین بک بویوک اولدیفی اکلاماًق ایستیبورلر .

اینچی ادعای الترام ایدنلردن مولانا ادریس بدلیسی، نور عثمانیه کتبخانه سندہ متعدد نسخه لاری موجود اولان (هشت بهشت) ادلى اثرنده عثمان غازینک ارتحالنده متروکاتی تقسیم و قعه سی بیان ایدر کن « هرابنے بعد از اطمینان خواطر ازین قسم میرات مالی و قطع نظر از تملک و تحول اموال و املاک مالی علام الدین چلبی از کمال خرد مندی و قوت مسلمانی » دید کدن صوکرا

« واما منصب رفیع خلافت و خلفی مرتبت عدل و نصفت را بوجی که در زمان والد مغفور برادر بزرگ اورخان بیک مقدم و ملتزم بود » دیرک اورخان غازی، عثمان غازینک بویوک اوغلو (علام الدین چلبی) ده کوچوک اوغلو اولدیفی یازیبوره اسق شیخ الاسلام کمال پاشا زاده احمد شمس الدین افندي ده ملت کتبخانه سندہ تاریخ قسمتک (۲۵) نجی نوسرو سندہ مقید تاریختک برنجی دفترنده شویله یازیبور:

ایک اوغلى قالشیدی آشکار	بری اورخان وعلی پاشا بری
مقبول خلق اوغلى قالان	ابت اوبلز دنبه ده قالور بری

رؤس خدم و وجوه حشم، الو اوغلى ارخانی ریاسته لایق کوردیلر اتفاقله انى سلطنت سریرینه کچور دیلر » و « ارخان غازی کجی فرنداشی علی پاشایی یاندہ وزیر ایمک استدی .

مولانا محمد بن مصلح الدین الاری، نور عثمانیه کتبخانه سندہ (۳۱۵۶) نوسرو ده مقید (مرأۃ الادوار و مرماۃ الاخیار) آدلى اثرنده « و فرزند خورد خودر اعلام الدین

نام در بلجیک تزد والده کذاشت » دیگر علام الدین بک کوچوک اولدینی بیان ایدیور.

اوچنجی فکری التزام ایدنلردن اسبق شیخ الاسلام خواجه سعد الدین افندی (تاجالتواریخ) آدلی اثر مطبوعنه « و فرزند ارجمندی علام الدین پاشایی والده ماجده‌سی ایله به‌جگده شیخ اده‌بای خدمته قیوب » (ج ۱ ص ۲۱) دیبور.

ایکی برادردن هانکیستک بویوک اولدینی تصریح ایمیور.

نشانجی زاده شیخی محمد افندی، نور عنانیه کتبخانه‌سنه (۲۴۲۰) نومروده (سراتالکائنات) آدلی تاریختنه « علام الدین پاشا که پادشاهت لاب وام برادری اولوب » (ج ۳ ص ۴۵۹) و قره چلبی زاده عبدالعزیز افندی، بنه او کتبخانه‌ده (۳۱۴۹) نومروده مقید (روضۃالابرار) آدلی اثرنده « اده‌بای حضرت‌لرینک بالاخانون نام دختر سعد اخترلرین ائیس خلوتخانه زفاف ایدوب سلطان اورخان و علام الدین پاشا اول عفیفه مشیمه رحندن و دمام‌الحیوة شیوه ورود ایمیشلردر. » دیبورلر.

وانکیستک بویوک اولدینی تصریح ایمیورلر.

او زمانک مورخلردن مشهور مصطفی جنابی افندی (العلیم‌الراخر) آدلی اثرنده وبذاته پیرواولان بک چوق مورخلر، علام الدین بکه دادر معلومات تاریخی‌بی پیسود کورمش او ملیکلرلر که تاریخلردن بیله قالدیرمشلردر.

علام الدین بک بویوک، یاخود کوچوک اولدینیه دادر بورایه قدر سرداریدلین مورخلریزک خلاصه مدعیات و نقولی بونلردر شایان دقادرکه شو مورخلریزک هبری، عثمان غازیستک زمانندن بر قاج عصر صوکره کلش ذواندر.

بونلر، او دوره عائد یازدقلری توثیق و تأیید ایمک لازم کلیر کن هیچچ بری ده بونی یاما مشلردر. شو حاله سوزلرینک بور ادعادن عبارت اولدینی قبول ایمک ضروریدر.

انجاق ایکنجی ادعایی درمیان ایدنلردن مولانا ادریس ایله کال پاشا زاده » ایکنجی بازیزد خان طرفدن عثمانی تاریخی تحریره مأمور، ادریس‌ست یازدقلرینه کال پاشا زاده معارض او لدقلى حاله بمسئله‌ده هر ایکیستک‌ده اتفاق ایمکی هر حاله ایکنجی بازیزد خانک تلقینانه محول او لاپیلر. صرات‌الادوار صاحبی لاری ده بونلر متابعت ایمک اولور.

او چنچی فکری در میان ایدنلر تدقیق ایدیلیرسه بونلرک بو مسئله‌ده کی تردد اینلری، مقام سلطنه قارشی اولان حرمتلرندن نشت ایمتش بر سکوت معنیداری آکلا تیر جونکه بونلرک اوافقاده لرندن علامه‌الدین بک بویوک اولدینی، اور خان غازیتک برادرینه قوته تقدیم ایتدیکی ا کلاشیلر.

علوم اولدینی او زرده او زمانلرده (پاشا) عنوانی مطلقا وزارتی احراء ایدنلره تخصیص ایدیلش بر عنوان رسمی دکلدنی. بلکه پاشانک معنای اعتباریه ستاب بویوک، عمر فاتاً بو کلک، رأی و تدبیری مصیب، هروجهله باش لایق اولانلره لقب ویریلیردی. او زمانلرده نیجه پاشا چلیلر واردی که هیچ برجی بری ده مقام وزارتی احراء ایمتش دکلرددی.

ایشته بومور خلرک علامه‌الدین بک (پاشا) عنوانیله یاد اینلری دلات ایدیوردک علامه‌الدین بک، اور خان غازیدن بویوکدی. آنجاق سلطان او رخان واولادی صره سیله مقام سلطنتی احراء اینلرینه قارشی علامه‌الدین بک بویوک کوسترمک، سؤ تلقیه اوغرار و اهمه سیله تصریح‌دن اجتناب ایتدکلری بک محتملدر.

شو حالده علامه‌الدین بک ا کبر وارشد اولدینی التزام ایدن بر تجی فرقه‌نک ادلہ‌سی، روایات متواتره و بقول ثقات دیگدر.

خصوصیله میراث تقسیمی مسئله‌سنده محقق اولان زراع، پاک آچق کوستیریورکه علامه‌الدین بک، اور خان غازیدن هر حالده بویوکدی. اکر کوچوک اولسایدی، نه او زراع مشهوره، نده قورتول دره سنده جریان ایدن حرب خیمه حاجت قالمازدی. بناءً علیه: علامه‌الدین بک اور خان غازیدن بویوک اولدینه قناعت ایدیلے بیلر.

علامه‌الدین بک والده‌سی، بوتون مور خلرک اتفاقیله شیخ اده بالی کریمسی (مالخون)، یاخود قره چلپی زاده‌نک یازدینی کبی (بالاخاتون) دیمکله اشتهر ایدن رابعه خاتون (صولاق زاده ص۸) در. علامه‌الدین بک، بو خاتون‌دن هر حالده (۶۷۸) سنه هجریه سدن اول دو غشدر.

جونکه اور خان غازیتک تاریخ تولدی، اکثر مور خینک قبولی او زرده (۶۸۰) وعالی چلینک مختاری او زرده (۶۷۸) سن‌سیدر. شبه یوقدرکه اور خان غازیدن

بویوک اولان (علام الدین بک) بو تاریخندن مقدم دو غشن او لدیفه صحیح نظریله باقیلیر. تاریخناً معلومدر که عثمان غازی دورنده معتاد او لدیفی او زره بوتون رجال، بهاء الدین، جلال الدین؛ شجاع الدین کبیدینه مضاف اولان لقبلر له ملقب او لورلردی. مثلاً : عثمان غازی، اسپرجه خاتونک و قفیه سنه (معین الدین) واورخان غازی ده ابن بخطوطه سیاحت نامه سنه (اختیار الدین) لقبلری آلمشلدی.

بو کبی لقبلر له ملقب او لانلرک مطلقاً بر آدلری واردی. شو حاله (علام الدین) لقبله بک مشهور اولان صاحب ترجمه نک البتہ بر آدی او لا جقدر. عجباً بوداڭ آدی نایدی؟

شو مهم سؤالك جوابى يالكىز كمال پاشا زاده ويریسور. يوقارىدە يازبلان «ايکى اوغلۇ قالمىشىدى آشكار برى او رخان وعلى پاشا برى» بىتىلە علام الدین بک آدی (علی) او لدیفنى بيان ايدي سور. دىكىرلىرى ده بونك تاریخندن آلسن او لدقلى آكلاشلىپور.

مورخ مشارالیلک فکرینه كوره علام الدین بک آدی (علی پاشا) در. مرحومك بو آدی نزەدن او كىنديكىنى بىلە میورز ؟ آنجاق ادریس بىلەسى، علام الدین بک (علام الدین چلى) دىمشىدى. كمال پاشا زاده بوكا معارض او لارق (علی پاشا) دىمش او لدیف ظن او لونور. چونك زمانىدە معتاد او لدیفی او زره (علام الدین) لقبل او لانلرک آدی (علی) او لوردى.

ايىنجى براحتىال داها خاطرە كلىكىدە در. (برى او رخان وعلى پاشا برى) مصراعنده (علام الدین پاشا) ديسەيدى، وزنه صىفمازدى. علام الدینى صىغدىير ماق ايجون (علی پاشا) دىمكە ضرورت وزن ايجون لزوم كورمىش او لوسون!

عرب مورخلرى امير مشارالیلک آدینى (اردن على) دىھ ضبط و قىدايەتلىردر. علامه شهاب الدین احمد ابن حجر العسقلانى، كورپىلى كتبخانە سنه ١٢٠٠ نو مرسولو ده مقىد (ابناء الفمر من ابناء العمر) آدلى ائرىنگ جلد او لىنده بىنخى مرادخونكارك ترجمە حالتىدە علام الدین بک «اردن على بن عثمان»، ويىلىرىم بايزىد خانڭ ترجمە حالتىدە «على بن عثمان» دىھ كوتىپىور.

مورخ مشهور جلال الدین القاهرى ده نور عثمانى كتبخانە سنه (٣٤٢٩) نو مرسوده مقىد (المهل الصاف والمستوفى بعد الواقى) آدلى ائرىنده يىلىرىم خانڭ ترجمە حالتىدە

« اردن علی بن عثمان » (ج ۲ ص ۵۱) وایکنچی مراد خالک ترجمة حالتده
کذلک « اردن علی بن عثمان » (ج ۱ ص ۴۴) دیه ضبط ایدیسور.

شو ایکی مورخ، علام الدین بک و فاتنند تقریباً اوتوز، قرق ییل صوکرا تولد
ایتش مدقولردد. شو ایکی ذاتک قیدلرندن مستبان اولور که علام الدین بک آدی.
(اردن علی بک) در. کمال پاشا زاده، بونلرک قیدینه مطلع اولسایدی، هر حالده بالکن
(علی) آدینی یازماز، (اردن علی پاشا) دیر، بونلرک یازدقلنندن برآز اولسون
معلومات ویریدی.

شبه یوقدر که (اردن) آدی ترکجه در. علی، امیر مشارالیهک آدی اولدینی
تقدیرده (اردن) لقبی اولور. لکن تورک عادت قدیمه‌سی اوزره (اردن) آدی
اولورسه - که قای عنتمه‌سی بونی ایحباب ایدر. هر حالده (علی) آدی (علام الدین)
لقبنند اختصار ایدیش اولور.

چونکه تورکیده امیر مشارالیهک لقب مشهوری (علام الدین) در. بولقب ایله
امیرک اشتهری، اوقدر تععم ایمشدر که آدینک (علی) اولدینه کیمسه واقف
اولاً امامشدز. علی آدینی قبول ایتدیکمزده مشارالیهک آدی (علام الدین اردن
علی بک) دیکدر. بو تقدیرده (اردن) آد اولماز؛ لقب اولور.

شو حالده صاحب ترجمه ایکی لقبی اولور: برى عربجه (علام الدین)،
دیکری تورکجه (اردن). کرک او زمانک و کرک اندن سکره زمانزه قدر جریان
ایدن عادات مليه مزده بولیه ایکی لقبی رجاله اندر تصادف ایدیله حکمندن (علی)
آدینک (علام الدین) دن مختصر اولدینی قبول ائمک ایحباب ایدر. بو تقدیرده
امیر مشارالیه (علام الدین اردن بک) دیک اولور.

اردن - کردن و زشندن اسکی ترکجه مزده بک مستعمل، دیلزده احیاسی
الزم برگله‌در. لغهً فاضل، راجح، قیمتدار دیکدر. صوکره قیمتدار ایجی به
علم اولمشدر. تورک دیلی علم‌اسنندن جمال الدین ابو القاسم احمد بن محمد بن
مهنا الحنفی الرفاعی (حلیة الانسان) آدلی اثر مطبوعنک (ص ۱۸۰) سنه « المدر -
اردون » دیبور.

لکن فیض الله افندی کتبخانه سنه (۱۰۳۷) نوم وده مقید (غایة الفتاوى)
آدلی برقووا کتابنک صوکنده ایکی بیاض صحیفه‌نک ایکنچیسی نهایتلر نده مسطور

اولان بر ضبط دعوی ، عباره‌سی عاجز لری خیلی دوشون دوردی امیر مشارالیک آدی (اوغوزخان) اولدینی فکری ویردی . بر قلم تعلیق ایله یازیلان عباره عیناً شودر :

« المدعی موسی بن اغوز خان المتمكن فی القریة بالحوزه المدعی عليه - »

« رحمانیک بن اورخان والمدعی به الفرس الاحمر والشهود مصطفی بن اغوزخان »

« وحسین بن طوردالجیاط و محمد بن مصطفی بن قوبن »

بو ضبط دعواه‌ک ترجمه‌سی شودر :

« مدعی بالحوزه قریه‌ستنده مقیم اغوزخان اوغلی موسی مدعی عليه »

« اورخان اوغلو رمانیک و مدعاه طوری آت، شاهدله‌ده اغوزخان اوغلو »

« مصطفی و طورد اوغلو ترزی حسین و قوبن اوغلو محمد بن مصطفی »

خاطره‌کلایر که مدعی ، بالحوزه قریه‌ستنده مکینانه اقامت‌ایدن اوغوزخان اوغلو

موسی چلبی ، صاحب ترجمه علاءالدین بک اوغلودر . مدعی علیه‌ده مشهور

اورخان غازینک مخدومی (رحمان بک) در که تواریخ عثمانیه بونی ، عبدالرحمن

غازینک اوغلو کوستر مکده‌در .

بو دعواه‌یه برجی شاهد ، مدعی موسی چلبینک برادری (مصطفی چلبی)

در که دیکر ایکی شاهدله برابر تشویر مدعای ایچون قردانی لهنده شهادت‌ک

استهاعه بـمانع شرعی یوقدر .

بالحوزه قریه‌ستنک نه طرفده ، هانکی قضا داخلنده اولدینی خیلی آراشدیدم

روسه و ادرنه‌ده اقامت‌ایدن بعض رفقادن مکتوبلره صوردم . بر شافی جواب

آلامادم . صوکره و قفیه‌لری فاریشیدردم . خیلی تدقیقاته کریشدم . نهایت سلطان

اورخانک شهزاده‌سی سلیمان بک و قفیه‌سیله سلطان سلیمان خانک و قفیه‌ستن

اکلاتیلیر که (بالحوزه) قریه‌سی ، کلیبولی سنجاغی داخلنده فاری بابا ناحیه‌سته

اولوب لواه منبور داخلنده اجه اوواسی ناحیه‌ستنده (مصطفی چلبی) وأورشه

ناحیه‌ستنده (موسی چلبی) آدلریله مشهور ایکی قریه وارد . بوئلرک هبسی ده

اوافت سلیمانیه دندر .

شهزاده سلیمان بک و قفیه‌ستنده بولاير حوالیستنده کائن قرای موقوفه‌ستنک

حدودیتی سیان ایدر کن « و ماوراء هنده الدائرة المذکورة اراضی قریه موسی » « و في بعض

اراضیها قریه یورکچلی » و کراسه قریه موقوفه‌ستنک حدودیتی بیان ایدر کن ده

« و هذه القرية المذكورة منفردة في موضع واحد وحدها الشرق في مواضع معروفة عند اهلها وغيرهم من الاوبيه والقلال متصلة باراضي قرية خوره حتى ينتهي الى البحيره » (فتر روم ايل ٤ ص ١٦١)

سلطان سليمان خان قانوني وقيمه سنه عين موقعه کي قرائي تعداد وبيان ايذرکن وقرية کونيلو وقرية بالى تابع م قريه باير ، وکليولى لواسنه تابع اجه اوواسى ناحيه سنه « وقرية صارو مصطفى چلي » واورشه ناحيه سنه « قريه يورکجلو » قريه مرسللو ، قريه قويسلو ، قريه مارول نام دیکر باهام ، قريه حيدرلوا ، قريه صادر قوجلوا ، قريه طورن طفان ، قريه بايجلوا ، قريه يكىچه ، قريه موسى چلي ، قريه صارو اسماعيل ، قريه عادلخان »

شهرزاده سليمان بك وقيمه سنه کي (قرية خوره) ، سلطان سليمان وقيمه سنه قاري يلا ناحيه سنه کي (قرية بالى تابع م) دن ظن ايديليرکه (بالى ، خوره) ببرينه متصل ايکي قريه دن عبارت اولوب ابتدا بر ايکن ، صوکره ايکي قريه اعتبار ايديليرلشدر . شيمدى شو ضبط دعوا صوريه شوقراي موقوفه آدلرندن استدلال ايده رك ديه بيلىزك او رخان غازى خدومى (رحان بك) ، بويوك برادرى واردو سردارى (سليمان پاشا) ديمکله مشهور (سليمان بك) له برابر ايلك روم ايلى يه سخن غازيلر دندر . اوغوز خان اوغلارى (موسى ، صارى مصطفى) چليلرده بونلر دندر :

صوکره (موسى چلي) ، اردو ده غائب اولان طورى آتى ، عمزاده مسى اولان رحان بك التده بولديغىدن قاضى يه مراجعت وبالينه انبات ايدو ب حكمآ آمشدر . اکر بونلرك آراسىنده قرابىت وفؤود اولما سايدى ، مقاضى يه مراجعت ايديله بيلىر . نده انبات و حكمك برتائىرى كورولوردى .

بوراده شو ضبط دعوانك صاحب ترجحه علام الدين وبرادرى او رخان بکلرک اولادينه عائد اولديغى قبول ايده بيلمك ايچيون دقت ايديله جك بر نقطه وارددر . بوده شو كتابك هانىكى تارىخه عائد اولديغى وبوضبطك او رايه نيزمان يازلديغى او كره نمکدر .

غنية الفتاوى ، كرك بوكتابك ديباجى سنه وكرك كشف الظنونك علم فتاوى قسمنده مسطور اولديغى او زره بدرالدين ابوالحامد محمود بن احمد بن مسعود القونوى مرحومك تأليفاتندندر ٧٤٠ تارىخىنده تأليف ايلىشدر .

کاتب چلپی « انه علقه تذكرة لاخي الشیخ الامام ولی الدین محمد بن حسین القیر شهری فذی القعده (۷۴۰) اربعین و سبعماهه بدمشق المروسة » (کشف الظنون ج ۲ ص ۶۷) عباره سیله فقیه مشارالیہ ک بو کتابی برادری یعنی تلیذ خاص مشهوری ولی الدین محمد بن حسین قیر شهری نامنه (۷۴۰) سنسو ذی العقدہ سندہ تأليف ایمیش اولدیفی یازیبور.

شایان دقتدرکه ولی الدین محمد بن حسین قیر شهری، صدور علمای عثمانیه دن او لدیفی کبی برادر وتلیذی اولان الشیخ محمد الدین رمضان بن حسین قیر شهری ده صدور علمای عثمانیه دندر. حتی بوشیخ رمضانک مخدومی جمال الدین محمد چلپی ده صدور علمادندر. بونلری بیلدکدن صوکرا بو کتابک نه زمان عنان ایله کلادیکنی آ کلامق کسب مهولت ایدر.

بونی آ کلامق ایچون بو کتابک او صحیفه سندہ او ضبط دعوا نک اوستنده آبری بر قلم تعلیق ایله شو عباره یازیبلدر : « ولد علی انبة الله نباتا حستا في يوم الاثنين في اواخر ايام الحسين وسابعه عشر من الشهر الجمادی اولی في تاريخ ستة حسن وثلاثین وثما نمائیه »

بو عباره کوستیبور که ۸۳۵ سنسو جادی الا ولاستک اون یدنخی پازار ایرسنی کوننده و خمسین او اخرنده علی دو غمشدرو ». عجیا بو کیمدر؟ بونی ده کتابک باش طرفنده دیباچه سی ارقه سندہ عین قلمه یازیلش اولان شو عباره تعین ایدیبور : « دخل في نوبة اذل عباد الباری محمد بن يوسف بن محمد الفناری » و بونک یوقاریسندہ « من ودایع الدهر عند الفقیر الى الغنی المعلى يوسف بن محمد بن على بن يوسف الفناری »

شو عباره دلالت ایدیبور که بو کتابی آل فقاریدن ابتدا محمد بن يوسف بن شیخ الاسلام محمد فناری المش ، بونک النده ایکن برادری (علی بن يوسف) دو غمتش ، اورایه بو علیتک تاریخ تولدی یازمشدرو .

بو علی بن يوسف ، ۹۰۲ ده وفات ایدن قاضی عسکر فناری زادی (علاءالدين علی چلپی) در صوکره بو کتابی الله ایدن (یوسف بن محمد بن علی بن يوسف) ده بو قاضی عسکر حفیدی (یوسف شاه چلپی) در .

بو کتابک هانکی تاریخنده یازلدیفنه دائز صوکنده بر صراحت و اشارت بودر.

آنچاق دیباچه‌سی آرقه‌سنده ، یوقاریده یازیلان عباره‌لرک آتنده شو و یقهرپلک شایان دقدور . «ملک الفقیر الى الله الغنی على بن محمود بن السراج » صوکره آز فاصله ایله بوعباره‌نک آتنده « ثم تملك العبد الفقير الى الله الغنی من ولد المدعو بعلاء الدين والدنيا » اچیق برایلان یرده یازی اولدیعی آکلاشیلیور ایسه‌ده مع التأسف سیلنهش ، صوکره قازینش اولدیفندن بردودلو او قونامیور .

برنجی عباره‌ده کی (علی بن محمود بن السراج) مؤلف کتابت مخدومی اولدیفنده شبهه یوقدر . چونکه عین کتبخانه‌ده موجود اولان (جوامر المضیة في طبقات الحفيفه) ده مؤلف مشاریلک (ابن السراج) کنیه‌سیله مشهور اولدینی و ترجمه‌سی یازیبور . ابن حجرده (علاءالدین علی بن محمود) ک ترجمه‌سی یازیبور . ایکسنجی عباره‌ده کی (علاءالدین والدنيا) بوعلام الدین علی بن محمود بن السراج اولسایدی ، حک و سیلنتی یه حاجت یوقدی . اسمک سیلنهشی ، علاءالدین والدنيا یازیلسی ، هر حالده سیاسته اسمنک حک ایدلسنه لزوم کورولن بر سیای تاریخی اولدینه دلالت ایده‌بیلر . اوته‌دن بری سلاطینه (علاءالدین والدنيا) اسر او علمایه (علاءالملة والدين) یازیلیق عادندر . بونلردن استدلال ایدیوردم که علاءالدین والدنياء صاحب ترجمه علاءالدین بکدر . اسمی سیلنهش اولان سیای تاریخی ده بونک اولادنن بریدر . شوالده بو کتابی ، استدا علاءالدین بک اولاندن بری تملک ایده‌رک اولادینه مقالتش ، فقط (۸۳۱) هائله‌سنده علاءالدین بک اولاندن اولدینی شبهه‌سز بولنان (حضرت بک بن نیور اسماعیل بک) اعدام اوئندقه بو کتابت آل فواری یه استقال اینش اولدینی آکلاشیلر . مع هداشو و یقده اسلامی مذکور اولان و حمان بک او رخان بک ومصطفی و موسی چلیلر کده علاءالدین بک او لادی او لدقربینه دادر ایکی و یقده الده ایدیلنجه یه قدر شو معروضاتک بر احتمال تاریخی اولماسی لازم کلیر .

(پیشه‌دی)